

Щоденний звіт № 270/2020

від 12 листопада 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 90 порушень режиму припинення вогню, зокрема 89 вибухів невизначеного походження, у Донецькій області та 7 таких порушень у Луганській області. За попередній звітний період в Донецькій області не зафіксовано жодного порушення режиму припинення вогню, а в Луганській області зафіксовано 14 таких порушень.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення.
- СММ відзначила, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань функціонували. Спостерігачі також зауважили, що КПВВ біля Золотого, Щастя, Гнутового та Новотроїцького функціонували. Місія також констатувала, що відповідні блокпости збройних формувань біля Золотого й Щастя були закриті.
- Свободу пересування СММ і далі обмежували*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 11 листопада 2020 року. (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камера СММ у Петрівському не функціонувала.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа із зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 11 листопада 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 12/11/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 90 порушень режиму припинення вогню (у тому числі 89 вибухів невизначеного походження) у районах на північний схід від н. п. Комуна (непідконтрольний урядові, 56 км на північний схід від Донецька). За [попередній звітний період](#) в області не зафіксовано жодного порушення режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія зафіксувала 7 порушень режиму припинення вогню (зокрема 1 вибух невизначеного походження) у районах поблизу ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) (див. нижче). За [попередній звітний період](#) в області зафіксовано 14 порушень режиму припинення вогню.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому досягнуто домовленості про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітного періоду СММ зафіксувала загалом 2 255 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 850 вибухів, 45 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 26 спалахів дульного полум'я, 24 освітлювальні ракети, а також 1 310 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотою й Петрівського⁵

У межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 5 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») поблизу блокпоста збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

11 листопада, здійснюючи моніторинг у н. п. Первомайськ (непідконтрольний урядові, 58 км на захід від Луганська) і на західній околиці н. п. Березівське (непідконтрольний урядові, 53 км на північний захід від Луганська), спостерігачі зафіксували 1 вибух невизначеного походження та 6 пострілів і черг зі стрілецької зброї (усе, за оцінкою, поза ділянкою розведення в районі Золотою, але в межах 5 км від її краю).

Неподалік блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення спостерігачі бачили 3 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); один із них пройшов углиб ділянки розведення до місця приблизно на 350 м на північ від її південного краю, а потім повернувся.

За межами цієї ділянки розведення, на блокпості збройних формувань приблизно за 500 м на південно-південний схід від її південного краю, команда Місії бачила, як 3 робітники здійснювали роботи на блокпості збройних формувань.

11 листопада, здійснюючи моніторинг у 3 місцях поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

За лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння Місія зафіксувала 1 танк на залізничній станції у н. п. Костянтинівка (підконтрольний урядові, 60 км на північ від Донецька) (детальніше див. таблицю нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

СММ зафіксувала бойові броньовані машини та зенітну установку в підконтрольних урядові районах Донецької області, зокрема поблизу житлового району в н. п. Красногорівка (24 км на північ від Донецька) (детальніше див. таблицю нижче).

Наявність невибухлих боєприпасів у Спартаку та поблизу Кам'янки в Донецькій області

10 листопада в н. п. Спартак (непідконтрольний урядові, 9 км на північ від Донецька) члени патруля Місії знову бачили невибухлий боєприпас від реактивної системи залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм), який застряг в асфальті на дорозі біля житлових будинків. Спостерігачі зауважили, що невибухлий боєприпас не був позначений і огорожений (для ознайомлення з попередніми спостереженнями див. [Щоденний звіт СММ станом на 31 травня 2019 року](#)).

Того ж дня на автошляху С051805, що проходить на схід від н. п. Кам'янка (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька), команда СММ уперше побачила невибухлий боєприпас невстановленого типу приблизно за 100 м від житлових будинків. 11 листопада спостерігачі бачили, як сапери вилучали цей предмет.

Зусилля Місії зі сприяння уможливленню ремонту та забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт південніше південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), північніше н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська), а також неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту в Щасті.

На КПВВ у Щасті команда Місії бачила, яка приблизно 5 робітників огорожували зовнішню ділянку пішохідних проходів. Приблизно за 3 км на південний схід від мосту, на блокпості збройних формувань, члени патруля Місії бачили приблизно 15 робітників, які завершували зведення металевих конструкцій (за оцінкою, використовуватимуться як пішохідний коридор, пункт пропуску для транзитних транспортних засобів і пункт перевірки документів) та встановлювали сукупно 12 туалетів обабіч дороги. Також команда СММ бачила сукупно 40 попереджувальних знаків про мінну небезпеку (з написом кирилицею «Стоп! Міни» на червоному тлі), установлених на відстані приблизно 10 м один від одного обабіч автошляху Н21.

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення огляду та технічного обслуговування залізничних колій, а також видалення рослинності у н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); ремонтних робіт на об'єктах інфраструктури водопостачання поблизу н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська) та біля н. п. Золоте-5 (Михайлівка; непідконтрольний урядові, 61 км на північний захід від Луганська); ремонту ліній електропередачі біля н. п. Донецький (непідконтрольний урядові, 49 км на захід від Луганська); технічного обслуговування автошляху Н21 південніше Щастя, а також робіт із розмінування сільськогосподарських полів поблизу н. п. Гірське (підконтрольний урядові, 63 км на захід від Луганська) та н. п. Оріхове (підконтрольний урядові, 57 км на північний захід від Луганська).

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (ДФС).

Заходи, вжиті на КПВВ і відповідних блокпостах в умовах пандемії COVID-19

У Донецькій області спостерігачі зауважили, що КПВВ біля н. п. Гнутове (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька) та біля н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) функціонували. Спостерігачі не зафіксували транспортного руху через КПВВ в обох напрямках. Співробітник Державної прикордонної служби України повідомив, що КПВВ тимчасово закритий через військові навчання, які, за його словами, триватимуть приблизно 30 хвилин. Команда Місії також зауважила, що блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) був закритий.

У Луганській області команда СММ зауважила, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували. Спостерігачі також помітили, що КПВВ у Золотому та Щасті були функціонували, однак відповідні блокпости збройних формувань біля Золотого та Щастя залишалися закритими.

Здійснюючи спостереження на КПВВ у Станиці Луганській о 13:00 та 15:00, команда СММ бачила, що КПВВ був відкритий, але не зафіксувала переміщення людей через цей КПВВ в обох напрямках. Під час моніторингу спостерігачі бачили гольф-кар, який курсував між КПВВ і новою секцією мосту біля Станиці Луганської.

Здійснюючи моніторинг на блокпості збройних формувань південніше мосту в період з 11:00 до 13:00 і з 12:00 до 13:00, члени патруля Місії бачили загалом 34 особи (23 жінки та 10 чоловіків різного віку, а також 1 дитину), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а 57 осіб (24 чоловіки та 31 жінка різного віку, а також 2 дітей) очікували в протилежному напрямку.

Перебуваючи на КПВВ у Золотому о 08:15 і 08:45, спостерігачі бачили, як КПВВ перетнув чоловік (віком 50–59 років) на автомобілі, однак згодом повернувся до підконтрольних урядові районів. За його словами, члени збройних формувань на блокпості біля Золотого не пропустили його до непідконтрольних урядові районів.

Здійснюючи спостереження на КПВВ у Щасті о 08:00 та 09:10, спостерігачі бачили, як КПВВ перетнув чоловік (віком 20–29 років), однак згодом повернувся до підконтрольних урядові районів. За його словами, його зупинили за 100 м перед блокпостом збройних формувань і не дозволили пройти далі.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Дніпрі, Харкові, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 11 листопада 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міні/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування і вилучення невибухлих боєприпасів та інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- Пролітаючи над районами поблизу н. п. Водяне (підконтрольний урядові, 94 км на південь від Донецька), безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ середнього радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння).
- У двох випадках, пролітаючи над районами поблизу н. п. Пищевик (підконтрольний урядові, 84 км на південь від Донецька) та біля н. п. Гнутове (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька), БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння).
- 10 листопада в н. п. Голубівське (непідконтрольний урядові, 51 км на захід від Луганська), коли команда Місії уточнювала інформацію про жертви серед цивільного населення, на вході до приміщення сільради представниця місцевої громади (віком 50–59 років) відмовилася розмовляти зі спостерігачами і сказала,

що команді СММ до прибуття слід отримати дозвіл від членів збройних формувань.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
11.11.2020	1	танк (Т-64)	на залізничній станції в н. п. Костянтинівка (60 км на північ від Донецька)	патруль

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁷

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
11.11.2020	1	бронетранспортер (БТР-60)	поблизу н. п. Новобахмутівка (28 км на північ від Донецька)	патруль
	2	броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-1)	поблизу житлового району н. п. Красногорівка (24 км на північ від Донецька)	
	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	поблизу н. п. Красногорівка (24 км на північ від Донецька)	

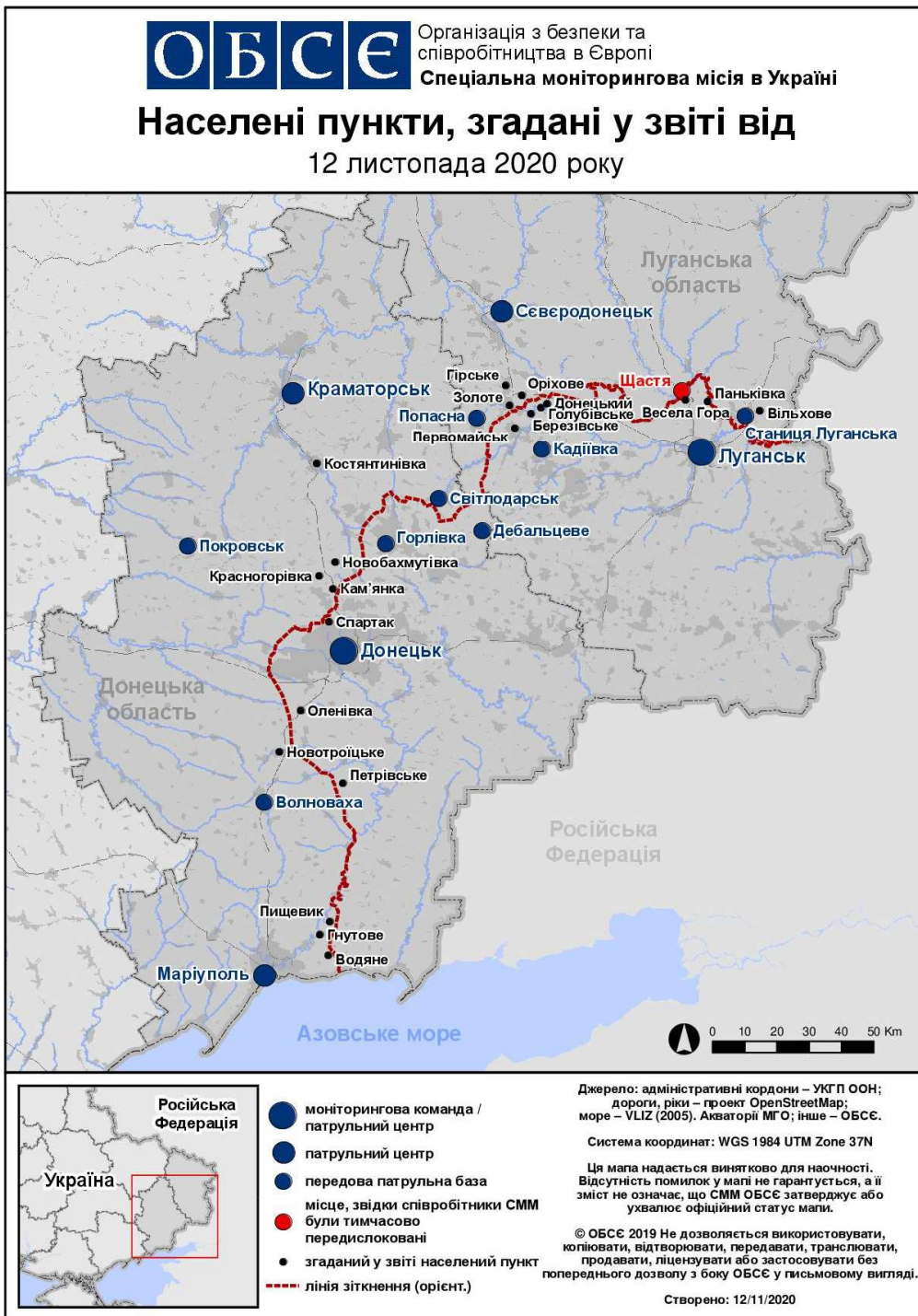
⁷ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 11 листопада 2020 р.⁸

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ на Донецькій фільтрувальній станції (15 км на Пн від Донецька)	1–3 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	освітлювальна ракета	випущена(-й) угору		10.11, 19:01
приблизно 1,7 км на ПнПнСх від н. п. Комуна (непідконтрольний уряду, 56 км на ПнСх від Донецька)	8–10 км на ПнСх	чули	82	вибух	невизначеного походження	Н/Д	11.11, 10:30–11:00
	8–10 км на ПнСх	чули	7	вибух	невизначеного походження	Н/Д	11.11, 11:00–11:30
н. п. Первомайськ (непідконтрольний уряду, 58 км на Зх від Луганська)	7–8 км на ПнПнЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення в районі Золотого)	Н/Д	11.11, 12:26
Зх околиця н. п. Березівське (непідконтрольний уряду, 53 км на ПнЗх від Луганська)	5 км на ПнПнЗх	чули	5	постріл	за оцінкою, за межами ділянки розведення в районі Золотого	стрілецька зброя	11.11, 14:28
	5 км на ПнПнЗх	чули	1	черга	за оцінкою, за межами ділянки розведення в районі Золотого	стрілецька зброя	11.11, 14:28

⁸ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз. Термін «снаряд» позначає усі види боєприпасів.

Мапа Донецької та Луганської областей⁹

⁹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).